

Supplement № 3 (133) 2022

ISSN 2786-6661 eISSN 2786-667X

UDC: 378.6:61:001.891](477.411)(050)

Міністерство охорони здоров'я України
Національний медичний університет
імені О. О. Богомольця

НАУКОВО-ПРАКТИЧНЕ ВИДАННЯ

УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-МЕДИЧНИЙ МОЛОДІЖНИЙ ЖУРНАЛ

Видання індексується
в Crossref, DOAJ, Ulrichs, Index Copernicus,
WorldCat, Google Scholar

ISSN 2786-6661 eISSN 2786-667X

Ministry of Health of Ukraine
Bogomolets National Medical University

THEORETICAL AND PRACTICAL
EDITION

UKRAINIAN SCIENTIFIC MEDICAL YOUTH JOURNAL

Journal's indexing:
Crossref, DOAJ, Ulrichs, Index Copernicus,
WorldCat, Google Scholar

Засновник – Національний медичний університет
імені О.О.Богомольця МОЗ України
Періодичність виходу 4 рази на рік.

Журнал внесено до переліку фахових видань.

Галузі наук: медичні, фармацевтичні.
(наказ МОН України 09.03.2016 № 241)

Реєстраційне свідоцтво KB № 17028-5798ПР.

Рекомендовано Вченою Радою НМУ імені
О.О.Богомольця (протокол № 2 від 30.08.2022 р.)

Усі права стосовно опублікованих статей
залишено за редакцією.

Відповідальність за добір та викладення фактів
у статтях несуть автори, а за зміст рекламних
матеріалів – рекламодавці.

Передрук можливий за згоди редакції
та з посиланням на джерело.

До друку приймаються наукові матеріали,
які відповідають вимогам до публікації в даному
виданні

Founder – Bogomolets National Medical University
Ministry of Health of Ukraine

Publication frequency – 4 times a year.

**The Journal is included in the list of professional
publications in Medical and pharmaceutical
Sciences** (order MES Ukraine 09.03.2016 № 241)
Registration Certificate KB № 17028-5798ПР.

Recommended by the Academic Council of the
Bogomolets National Medical University, Kyiv
(protocol № 2 of 30.08.2022)

All rights concerning published articles are reserved
to the editorial board.

Responsibility for selection and presentation of the
facts in the articles is held by authors, and of the
content of advertising material – by advertisers.

Reprint is possible with consent of the editorial
board and reference. Research materials accepted for
publishing must meet the publication requirements of
this edition.

ВПЛИВ ІНДИВІДУАЛЬНО-ОСОБИСТІСНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ЛЮДИНИ НА ВИБІР МАЙБУТНЬОЇ ПРОФЕСІЇ ЛІКАРЯ-ПСИХОЛОГА.

Сгорова В.М., Чаповська К.О., Поздєєв Ф.І., Лі Д.І.

Науковий керівник: Литвинова Л.В.

Кафедра загальної та медичної психології

Завідувач кафедри: д.мед.н., проф. Матяш М.М.

*Національний медичний університет імені О.О. Богомольця
м. Київ, Україна*

Мета роботи: Вдалий вибір професії - це запорука вашої впевненості, одна з головних складових і умов людського щастя, усвідомлення своєї цінності в соціумі. Слід зазначити, що процес професійного самовизначення є досить складним та на нього впливають різні фактори. У зв'язку з цим, дуже актуальним є питання впливу індивідуально- психологічних особливостей на формування професіоналізму особистості, який полягає в тому, щоб визначити, якими схильностями, здібностями та іншими індивідуально-психологічними особливостями особистості володіє людина; у виконанні якої діяльності вона буде почувати себе максимально гармонійно, і спрогнозувати ступінь впливу індивідуально-психологічних якостей людини на формування особистості як особистості професіонала.

Актуальність деяких професій стає все більшою в умовах зростаючої складності світу та прискорення науково-технічного прогресу. До таких спеціальностей належить і професія лікаря-психолога. Сьогодні, коли суспільні процеси стають більш динамічними, часто виникають напружені ситуації у взаєминах між людьми, в колективах та родинях. У зв'язку з дефіцитом спілкування підвищилася роль психологічних знань, їхнього прикладного аспекту. Виходячи з надзвичайної актуальності психологічної професії, нас зацікавило питання, які індивідуально-особистісні особливості переважають у студентів, що обрали за майбутню професію спеціальність «Медична психологія». Отже, метою нашого дослідження є визначення різноманіття особистісних, характерологічних особливостей та їх кількісне співвідношення у студентів спеціальності «Медична психологія», визначення найбільш поширених і найменш поширених особистісних факторів серед студентів, майбутніх лікарів-психологів.

Методи дослідження: Проективний особистісний тест методом портретних виборів Л. Сонді. Дослідження проводилось у жовтні 2022 року, серед студентів 1 курсу Медико-психологічного факультету НМУ імені О.О. Богомольця. У дослідженні брали участь 26 студентів.

Результати: В ході дослідження за допомогою проективного тесту ми визначили процентне відношення найбільш вагомих характерологічних факторів за проективною методикою Л.Сонді серед 26 опитаних нами студентів. Найпоширеніші були такі фактори:

h- (36,4%); e+ (22,7%); s- (13,6%)

Характеристика факторів:

Фактор h

Особистісні властивості. Основна потреба - афіліативна. h+ реалізує цю потребу шляхом прихильності до конкретних людей, h- - прихильністю до соціуму, людства взагалі. Вибір професії. h+ - сфера сервісу, можливо творчі професії. h- - медицина, соціальна діяльність.

Соціальна активність. Альтруїсти, що тяжіють до місіонерської діяльності.

Фактор s

Особистісні властивості: при s+: активність, агресивність. При s-: обережність, намагання уникнення неуспіху. Вибір професії. При s+: льотчик, машиніст, патологоанатом, воєначальник. При s-: лікар, перукар, вихователь, діловод, науковець.

Соціальна активність. При s+: у сфері урбанізації та промисловості. При s-: у сфері культури та гуманістичної діяльності.

Фактор e

Особистісні властивості. При e+: альтруїзм, мінливий тип сприйняття. При e-: завзятість, раціональність.

Вибір професії. При e+: священнослужитель, місіонер, адвокат. При e-, шофер, льотчик, пожежник, спортсмен.

Соціальна активність. При e+: суспільно корисна активність у сфері етики моралі. При e-: протиставлення своїх установок етико-моральним підвалинам.

Також нами були виділені інші фактори, які вказують на взаємозв'язок вибору професії лікаря-психолога та характерологічних особливостей студентів, а саме:

Фактор hu

Особисті риси. Альтруїзм, бажання визнання, уникнення невдачі. При hu+ виражена демонстративність, при hu- переважає стриманість.

Вибір професії. hu+ - актор, журналіст, громадський діяч. При hu - релігія, місіонерство.

Соціальна активність. Участь у громадських рухах, служіння народу.

Фактор k

Особисті риси: при k+: раціональний, логічний тип. При k-: яскраво виражене «супер-его».

Вибір професії: при k+: математик, бухгалтер, інженер, економіст. При k-: педагог, філолог, філософ, вчений.

Соціальна активність. Для k- все, що пов'язане з мистецтвом, логікою, а для k+ – з економікою, математикою, фізикою.

Фактор p

Особистісні властивості. При p+: екстравертованість, активність. При p-: уникнення невдачі.

Вибір професії. При p+: адміністратор, керівник, підприємець, геолог, психотерапевт, психолог, мандрівник, письменник, журналіст. При p-: інженер, музикант, художник, скульптор.

Соціальна активність. При p+: політична та адміністративна активність. При p-: дослідницька та правдошукальна активність.

Фактор d

Особистісні властивості. При d+: екстравертованість, оптимістичність. При d-: інтровертованість.

Вибір професії. При d+: підприємець, журналіст, сатирик. При d-: літературний критик, лікар-терапевт, економіст.

Соціальна активність. При d+: у сфері бізнесу, громадсько-адміністративній діяльності. При d-: у сфері духовних цінностей, у сфері масштабних фінансових операцій.

Висновки: Як згадувалося раніше, ми провели анонімне тестування серед 2 груп студентів. Ми також розробили графік зразка факторів між двома групами.

Аналіз результатів тестування показав, що серед двох груп студентів медико-психологічного факультету переважають фактори h+, e+, s-, які відповідають схильності до гуманітарних наук, розвиненому співчуттю, вмінню співпрацювати, прагненню компромісу та вірності етичним і моральним цінностям.

Можна припустити, що описані вище якості пов'язані з вибором спеціальності, адже вони є важливими для лікаря-психолога. Наявність інших факторів серед опитаних дає підставу думати, що вибір професії може бути обумовлений іншими причинами крім особистої схильності.

Ключові слова: професія лікар-психолог, індивідуально-психологічні особливості, професійна придатність, гуманістичні цінності.